

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

TRẦN VIỆT PHƯƠNG

**GIẢI PHÁP CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU KINH TẾ
NÔNG NGHIỆP Ở HUYỆN CÔ TÔ,
TỈNH QUẢNG NINH**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
CHUYÊN NGÀNH: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP**

THÁI NGUYÊN - 2015

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

TRẦN VIỆT PHƯƠNG

**GIẢI PHÁP CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU KINH TẾ
NÔNG NGHIỆP Ở HUYỆN CÔ TÔ,
TỈNH QUẢNG NINH**

Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 60.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. VŨ THANH SƠN

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả đã nêu trong luận văn có nguồn gốc rõ ràng, trung thực và chưa được dùng để bảo vệ một học vị nào khác. Mọi sự giúp đỡ cho việc hoàn thành luận văn đều đã được cảm ơn. Các thông tin, trích dẫn trong luận văn đều đã được ghi rõ nguồn gốc./.

Thái Nguyên, ngày ... tháng ... năm 2015

Tác giả luận văn

Trần Việt Phương

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài: “*Giải pháp chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp ở huyện Cô Tô, tỉnh Quảng Ninh*”, tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ, động viên của nhiều cá nhân và tập thể. Tôi xin được bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc nhất tới tất cả các cá nhân và tập thể đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong học tập và nghiên cứu.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo, các khoa, phòng của Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi về mọi mặt trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ tận tình của giáo viên hướng dẫn **PGS.TS. Vũ Thanh Sơn**.

Trong quá trình thực hiện đề tài, tôi còn được sự giúp đỡ và cộng tác của các đồng chí tại các địa điểm nghiên cứu, tôi xin chân thành cảm ơn các bạn bè, đồng nghiệp và gia đình đã tạo điều kiện mọi mặt để tôi hoàn thành nghiên cứu này.

Tôi xin bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc đối với mọi sự giúp đỡ quý báu đó.

Thái Nguyên, ngày ... tháng ... năm 2015

Tác giả luận văn

Trần Việt Phương

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG, HÌNH	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Những đóng góp mới của luận văn	3
5. Bố cục của luận văn	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU KINH TẾ NÔNG NGHIỆP	4
1.1. Cơ sở lý luận về chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp	4
1.1.1. Cơ cấu kinh tế và cơ cấu kinh tế nông nghiệp	4
1.1.2. Chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp	9
1.1.3. Nội dung của chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp	14
1.2. Cơ sở thực tiễn về chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp	24
1.2.1. Kinh nghiệm chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp của một số địa phương	24
1.2.2. Những bài học kinh nghiệm cho chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp ở huyện Cô Tô, tỉnh Quảng Ninh.....	33
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	35
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	35
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	35
2.2.1. Cơ sở phương pháp luận	35

2.2.2. Các phương pháp nghiên cứu cụ thể.....	36
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	37
Chương 3: THỰC TRẠNG CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU KINH TẾ NÔNG NGHIỆP Ở HUYỆN CÔ TÔ, TỈNH QUẢNG NINH.....	40
3.1. Đặc điểm điều kiện tự nhiên, kinh tế xã hội của huyện Cô Tô ảnh hưởng đến chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp.....	40
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	40
3.1.2. Đặc điểm kinh tế xã hội	46
3.2.3. Những thuận lợi và khó khăn trong chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp ở huyện Cô Tô, tỉnh Quảng Ninh.....	50
3.2. Thực trạng quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp ở huyện Cô Tô, tỉnh Quảng Ninh giai đoạn 2011 - 2013	53
3.2.1. Thực trạng chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo ngành	53
3.2.2. Thực trạng chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp theo vùng	70
3.2.3. Thực trạng chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp theo thành phần kinh tế.....	74
3.3. Đánh giá chung về tình hình chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp ở huyện Cô Tô, tỉnh Quảng Ninh giai đoạn 2011 - 2013.....	78
3.3.1. Những kết quả đạt được	78
3.3.2. Những tồn tại, hạn chế	82
3.3.3. Nguyên nhân của những tồn tại	83
Chương 4: MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM THÚC ĐẨY CHUYỂN DỊCH CƠ CẤU KINH TẾ NÔNG NGHIỆP Ở HUYỆN CÔ TÔ, TỈNH QUẢNG NINH	85
4.1. Quan điểm, phương hướng, mục tiêu thúc đẩy quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế ở huyện Cô Tô, Quảng Ninh.....	85
4.1.1. Quan điểm và Phương hướng	85
4.1.2. Mục tiêu.....	88

4.2. Một số giải pháp chủ yếu thúc đẩy quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp huyện Cô Tô	89
4.2.1. Hoàn thiện quy hoạch, kế hoạch và cơ chế chính sách.....	89
4.2.2. Triển khai triệt để chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp.....	90
4.2.3. Khuyến khích áp dụng các thành tựu khoa học công nghệ cho nông nghiệp	92
4.2.4. Phát triển đồng bộ kết cấu hạ tầng phục vụ nông nghiệp	94
4.2.5. Mở rộng mạng lưới khuyến nông tới cơ sở	95
4.2.6. Huy động các loại nguồn lực cho chuyển dịch cơ cấu nông nghiệp.....	97
4.2.7. Nâng cao năng lực của nông dân đáp ứng yêu cầu chuyển dịch cơ cấu kinh tế phù hợp thị trường	98
4.2.8. Tiếp cận thị trường tiêu thụ hàng hóa nông nghiệp	100
KẾT LUẬN	102
TÀI LIỆU THAM KHẢO	104

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BVTV	: Bảo vệ thực vật
CNH - HĐH	: Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
HĐND	: Hội đồng nhân dân
HTX	: Hợp tác xã
KT - XH	: Kinh tế - xã hội
TLSX	: Tư liệu sản xuất
UBND	: Ủy ban nhân dân
NN	: Nông nghiệp

DANH MỤC CÁC BẢNG, HÌNH

Bảng 3.1: Cơ cấu giá trị sản xuất nông nghiệp ở huyện Cô Tô, tỉnh Quảng Ninh giai đoạn 2011 - 2013	54
Bảng 3.2: Cơ cấu giá trị sản xuất ngành trồng trọt	56
Bảng 3.3: Diện tích gieo trồng và cơ cấu diện tích gieo trồng ngành trồng trọt	58
Bảng 3.4: Cơ cấu diện tích gieo trồng cây lương thực	59
Bảng 3.5: Diện tích và cơ cấu diện tích gieo trồng cây công nghiệp	60
Bảng 3.6: Cơ cấu sản xuất ngành chăn nuôi	63
Bảng 3.7: Số lượng đàn vật nuôi của huyện	64
Bảng 3.8: Tình hình phát triển ngành thủy sản huyện Cô Tô.....	67
Bảng 3.9: Cơ cấu giá trị sản xuất nông nghiệp theo thành phần kinh tế	75
Bảng 3.10: Một số kết quả và hiệu quả trong sản xuất nông nghiệp	78
Bảng 3.11: Năng suất một số loại cây trồng của huyện.....	79
Hình 3.1: Biểu đồ tốc độ tăng trưởng kinh tế huyện Cô tô.....	47

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Việt Nam là một nước mà trong giai đoạn hiện nay khu vực nông nghiệp truyền thống vẫn được coi là khu vực chủ yếu. Vai trò và vị trí của ngành kinh tế nông nghiệp đối với nền kinh tế nói chung và các ngành kinh tế khác nói riêng cho thấy ngành kinh tế nông nghiệp là một ngành kinh tế quan trọng của Việt Nam từ trước cho đến nay. Nông nghiệp là ngành sản xuất vật chất cơ bản của xã hội cung cấp nhiều loại sản phẩm thiết yếu cho đời sống xã hội, là thị trường rộng lớn của nền kinh tế, cung cấp nguồn nhân lực và tạo nên tích lũy ban đầu cho sự nghiệp phát triển của đất nước. Lý luận và thực tiễn đã chứng minh rằng, nông nghiệp đóng vai trò to lớn trong sự phát triển kinh tế. Hầu hết các nước phải dựa vào sản xuất nông nghiệp để tạo sản lượng lương thực, thực phẩm cần thiết đủ để nuôi sống dân tộc mình và tạo nền tảng cho các ngành, các hoạt động kinh tế khác phát triển.

Việt Nam là một nước nông nghiệp với điểm xuất phát thấp, trên 70% dân số sống ở nông thôn và 56% lao động xã hội làm việc trong lĩnh vực nông nghiệp, sáng tạo ra 68% tổng giá trị kinh tế nông thôn, năng suất khai thác ruộng đất và năng suất lao động còn thấp... Để giải quyết những vấn đề này thì thực hiện chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp có ý nghĩa vô cùng quan trọng với nước ta.

Chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp nhằm tạo dựng một ngành nông nghiệp có cơ cấu kinh tế hợp lý, qua đó phát huy mọi tiềm năng sản xuất, phát triển nền nông nghiệp sản xuất hàng hoá lớn, giải quyết việc làm, nâng cao thu nhập và cải thiện mức sống cho người nông dân. Do đó, thúc đẩy quá trình chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp trên phạm vi cả nước cũng như với từng địa phương là rất cần thiết.

Cô Tô là một huyện đảo thuộc tỉnh Quảng Ninh với trên 89% dân cư sống ở nông thôn và 75,7% lao động nông nghiệp. Đời sống của nông dân còn